

Sermo

in lecto flexis genibus et deuote dicendo Pater noster. Ave maria. Credo in deum tecum alijs multis sum tuam devotionem et habebis prosperitatem in corpe et in anima. Et ideo David in ps. lxx. Jubilate in primo. Benedictus dominus qui non amo uit orationem meam et misericordiam suam a me. Et sic continua et non dimittas eam propter socium vel propter aliam cam. Et vide hic exemplum. Quidam lombardus voluit mundum videre et visitare singulariter sanctum sepulchrum iesu christi cum uno scutifero et accepit licetiam ab uxore sua et posuit quotidie dicere patrem noster. Ave maria. et immedia te incepit et continuauit quotidie suam orationem et fuerunt semper in columnes. Contigit quod reuertendo ad domum suam et cum iam esset prope castrum non curauit ultra facere orationem dicens. O iam sum prope nostram domum. non oportet modo facere orationem. In posterum sic accedendo versus domum. Ignis accensus est in castro et castrum et filii propter uxorem omnia combusta sunt. Ergo videatis quod ex omissione orationis omnia ista aduenierunt sibi. Noli ergo orationem dimittere quod quis sit parua continua illa. Et ideo dicitur. I. ad Thessalon. v. Semper gaude te in domino sine intermissione orate. in omnibus gratias agite. Hec est enim voluntas dei in christo iesu in omnibus vobis. Spiritum nolite extinguere. prophetias nolite spernere. Omnia autem probate quod bonum est tenete. ab omni specie mala abstinetis vos. Ipse autem deus pacis sanctificet vos per omnia. ut integer spiritus vester et anima et corpus sine querela in aduentu domini nostri iesu christi serueretur. Fidelis est quod vocavit vos. qui etiam faciet fratres orare pro nobis. Sumamus ergo huius mulieris exemplum. Et ecce hic secundum exemplum quomodo habuit firmam stabilitatem. Tertio seruauit veram humilitatem. Nam ista mulier seruauit istam humilitatem quod christus canem eam appellauerit vel assimilauerit. Et ista bona mulier dixit. Ecce domine nra et catelli comedunt de misericordiis que cadunt de mensa donorum suorum. Tunc iesus vides fidem istius mulieris dixit. Magna est fides tua. Et ideo dicebat mulier non peto magnum miraculum velut resurgere mortuos nec solem retroire. mare rubrum dividere. sed ut liberes filiam meam vincam. Fac ergo domine mihi istam gratiam et christus dengare non potuit. Quero nunc cur christus tantum fecit illi desiderare quod petebat. videtur contra se esse eius doctrinam. Nam dicitur proverbiis. Ne dicas amico tuo yade et reuertere cras dabo tibi cum statim possis dare. Item dicitur. I. ad Corinthi. ix. Unusquisque perdestinavit in cordu suo non ex tristitia aut necessitate sed ex hilaritate. hilarem enim datorum diligit deus. Responsio quod christus hoc fecit dupli ratione. Primo ex parte mulieris. secundo ex parte nostra. primo ex parte mu-

I

lieris propter meritum augendum. Christus enim per istam dilationem fecit eam ascendere et crescere in ardenti deuotione et amore ad deum et spe. et sic christus propter implere petitionem mulieris distulit ut mulier ista plus haberet quam si illico dedisset quod a principio non tantum habuisset. sed postea dedit propter amorem et humilitatem. et circa hoc audiatis parabolam. Miles quidam erat qui multum diligebatur ab imperatore et iste miles petebat ab eo gratiam. et iste imperator noluit sibi dare pomum. et dedit sibi primo castrum adhuc patientem. et dedit sibi pomerium. et iste importune dedit pomum. Ecce quod si cito dedisset pomum solum pomum habuisset et non alia. Ita dicamus de ista patienti pomum. Nam christus dedit primo sibi castrum quia ardorem. secundo patientem. et ecce equum. tertio humilitatem. et sic secundo charitatem. et sic plus habuit. Secundo christus hoc fecit dando nobis exemplum et humiliemus nos in deuota oratione. quia quando emus. Sunt duo homines equalis meriti. oratio magis humiliantis se virtute humilitatis plus ascendit. puta si unus eorum se ponat in oratione iuxta altare et alius a longe. plenus ceteris paribus astredit oratio illius quod stat a longe virtute humilitatis. Unde dicitur in psalmis. Respergit in orationem humilium et non spreuit precem eorum. Ideo dicitur. Oratio humiliantis se nubes penetrabit. et donec appropinquet non consolabitur et non discedet donec aspiciat altissimus. Ecce xxxv. et ecce finis ponitur. Domino placeat tecum. Deo gratias.

Feria secunda in secunda dominica
quadragesime. Sermo primus

Multa habeo de vobis loqui et iudicare. Iohann. viii. Sermo noster erit de sancto evangelio hodierno quod continet unum secretum peramentum. quod fuit inter christum et iudeos disputantes cum christo. et hoc peramentum quantum est ex una parte. scilicet christi ostendit nobis tres magnas dignitates. Prima est sapientia diuinalis. Secunda excellentia supernalis. Tertia eminentia principalis. quomodo est iudex principalis et universalis. Hicit thema. Multa habeo de vobis loqui et iudicare. sed qui me misit verax est. et ego que audiui ab eo loquor in mundo. Et cognoverunt quia pater eius dicebat deum. Dixit quod eis iesus. Cum exaltauerit filium hominis tunc cognoscetis quia ego sum. et a me ipso facio nihil. sed sicut docuit me pater loquor. Et quod me misit mecum est. et non relinquet me solum. quia ego que placita sunt ei facio semper. Hec illo loqui-

Feria secunda post reminiscere

te multi crediderunt in eum. Dicebat ergo iesus ad eos qui crediderunt ei iudeos. **S**ives tē. **D**i co primo q̄ euangeliū ostendit de christo sapiēti am diuinālē. ppter sapie diuine ē scire q̄ sunt sal uādi. t̄q̄ sunt dānandi. s. scire p̄destinatos saluādos t̄ p̄scitos dānandos. ppter scia dei ē. sicut rex qui vult facere cōuiuiū nuptiale de filio suo. p̄mo in cedula scribit t̄ eligit inuitandos duces comites t̄ barones tē. **S**ecundo ordinat conuiuum s̄m dignitatē conuiuantū. **S**ic deus pater voluit facere cōuiuiū de filio suo assumendo na turam humanā. quia sicut vir t̄ vxor nō sūt duo sed vna caro. Ita deus t̄ homo nō sūt duo i p̄sona sed vna p̄sona. **S**ponsalia facta sunt in ca mera vteri virginalis. t̄ de hoc pphetauerat dauid in ps. tanq̄ sponsus. id ē. dei filius pcedens de thalamo suo. i. vtero virginali. sed nuptie fi unt in celis. quia in hoc mūdo nō est locus cōue niens nec sufficiens. **M**att̄. xxij. **S**imile est re gnum celorū homini regi qui fecit nuptias filio suo. ex quo deus pater eternaliter ordinat illud cō uiuum. elegit inuitandos tot impatores tot re ges tot duces tē. **O** quot cōueniunt ad illud cō uiuum. **I**sta electio dicit p̄destinatio t̄ illa in uitatio dicit p̄destinatio. de quo apostol⁹ loquens tam de se q̄ de electis dicit Eph. i. elegit nos i ipso ante mūdi constitutionē. **E**cce sapientia v̄l sci entia dei. ad Rhoma. viij. **Q**uos predestinavit hos t̄ vocauit t̄ quos vocauit hos t̄ iustificauit quos aut̄ iustificauit hos t̄ magnificauit. t̄ h̄ oñ dit deus pater christo inquātū erat homo. et sic habebat scientiā p̄destinatōrū. **E**t quia sicut nō est nisi vnu esse trium p̄sonarū. sic est nisi vna p̄sona duarū substantiarū in christo. **I**tem often dit deus pater anime christi libru vite t̄ in carta dextra legit quot patriarche t̄ pphete tē. debe bant saluari siue intrare paradisum ex sua passio ne. In finistra legit quot mali plati damnabunt nec erunt digni ire ad illud conuiuiū. hec sapi enia ostēdit in euangelio. **A**nde christus disputā do cum iudeis dixit. Ego vado t̄ queretis me in peccato vestro moriemini. **N**ota ego vado. s. ad gloriam resurrectionis. s. p̄ viam passionis. que retis me vocaliter. quia iudei querebant saluato rem. t̄ nō p̄sonaliter credendo q̄ christ⁹ sit salua tor. **N**ota in peccato vestro moriemini. **J**am scie bat ipse predestinatos. **I**dem dicebat semel de apostolis. Job. xiiij. **S**cio quos elegerim non de omībus vobis dico. hoc dicebat ppter iudā dā nandum. **S**ed hic est argumentum quod vos sa citis. **S**i deus habet certam scientiam damnatorū t̄ saluandorū. **I**ā ergo quid oportet me bo num facere. nec est vis si faciam malum. quia sci entia dei nō p̄t falli. si sum de numero predestin atorū ibo cū p̄destinatis ad saluādū. siue faciā bo num siue faciā malū. **I**de de p̄scitis damnandis quare faciā bonū. q̄ sci entia dei nō p̄t falli. et sic

ero damnat⁹. t̄ ex h̄ tenet malā vitam. **R**espōsio q̄ illud argumentū est cū magna stulticia. p̄t̄ si rex inuitat te ad nuptias filij sui. si sup̄ hoc tu diceres. sine dubio postq̄ rex inuitauerit me ibi ero t̄ nō oportet me parare. stulte t̄ fatue dices s̄ di cas. **E**x quo rex me inuitauit t̄ fecit mihi honorē volo me parare. quia ibi erunt magni nobiles et p̄sonae honorabiles. expendam tantū in vna ve ste t̄ equo tē. **S**ic cōsimiliter est de p̄destinatis. quia includit q̄ tu pares te. nec sequif̄. ergo p̄de stinatio potest falli aut scientia. **R**atio. quia sci entia dei nō fallit. sed tu potes deficer p̄ malam vi tam. **V**nde si deus ore suo te inuitaret supponit q̄ pares te ne venias cū veste veteri. s. cū petō su perbie tē. quia antiquius peccatum mundi est supbia. sed venies cum noua veste humilitatis. **I**de de alijs virtūs t̄ virtutibus. **S**ed si tu dicis postq̄ ego sum inuitatus nō oportet me parare. certe nō intrabis. pilla veritate nota autoritatē christi. **M**att̄. xxv. **S**ile est regnū celorū decē virginibus. **N**ota historiam euagelij vſq̄ nescio vos. t̄ Ezech. xxiij. **T**u dixeris iusto q̄ vita suaviat t̄ cōfusus in iusticia sua fecerit iniquitatē om̄nes iusticie eius obliuioni tradent⁹ t̄ in iniquitatē sua quā opatus est in ipsa moriet⁹. **S**i autē di xero impio morte morieris t̄ egerit penitentiā p̄ peccato suo tē. vita viuet t̄ nō moriet⁹. quia ver bum dei sic intelligitur q̄ homo sit paratus. imo fortius argumentū est. si illi qui sunt in paradi so t̄ mille anni fuerunt haberēt vnu peccatū. cade rent in momento de celo. q̄uo ergo tu nō paratus poteris ascendere. **M**att̄. xxij. **I**ntrauit autē rex vt videret discubentes t̄ ibi vidit hominem nō vestitū veste nuptiali. t̄ ait illi. **A**mice quomō huc intrasti nō habēs vestē nuptialez. **A**tlle ob mutuit tunc dixit rex ministris ligatis manibus t̄ pedibus mittite eū in tenebras exteriores. non intelligatis q̄ in paradi so sit aliq̄s nō paratus s̄ intelligit p̄ hypothesim p̄ conditionē s̄ibi eēt ali quis nō parat⁹ t̄ in peccato expelleref̄. **I**do ista ratio quid oportet me facere bonū. magna stulticiā est. **S**ecundo est magna ignorantia. **M**am tales intelligunt q̄ in libro predestinationis scriba tur sic tantū. talis saluabit Petri vel Iohes tē. **N**ō est verū. imo quecūq̄ de ordinat ad aliquē finem ordinat etiā viam t̄ modū veniēdi ad illū finem. verbi gratia. de pluia. **S**i cras debet plu ere. **J**am ordinat ante de nubib⁹ que eleuantr. tē. **I**deo liber predestinationis sic dicit. tales sal uabuntur per bona opera. talis dominus per iu sticiā. talis prelatus qui intrauit per portam t̄ dat bonū exēplū. talis intrabit ex diligētia etiā. talis diues per misericordiam tē. **D**ic de quolibet statu ita q̄ simul est via t̄ terminus vel finis. **S**i ergo dimittis viam ostendis q̄ non es predestinatus. **A**d hoc autoritas Gregorij in primoli bro dialogo. qui sic dicit. obtineri nequaq̄ pos

Sermo

sunt que predestinata nō fuerunt. sed ea que sancti viri orando efficiunt ita predestinata sunt ut p̄ cibus obtineant. Nam ipsa eterni regni p̄destinatio ita est a deo disposita ut ad hoc electi ex labore pueniant quib⁹ postulando mereantur accipere qđ eis de⁹ ante secula disposuit dare. Et ille Ignorantia est ergo dicere quid oportet me facere bonum. quia hoc est dicere. habeo ire ad talē locum ⁊ quid oportet me ire p̄ viam. quia aliter nō ires illuc nisi per viam. Idem de libro presciētie in quo nō scribit̄ solum tales damnabunt. sed simul ponit ibi finis ⁊ via. unde sic ponitur. tales damnabunt p̄ talia mala opa per iniustiam talis domin⁹ t̄c. Et ita de quolibet statu. Nam libero arbitrio cuiuslibet deus dimisit si vult. salvare vel damnari. Autoritas. Eccl. xv. Deus ab initio constituit hominem et dimisit eū in manu consilij sui. In libertate liberi arbitrii. Quia p̄ destinatio nō aufert liberū arbitriū. sequit̄ in Autoritate. Adiecit mandata ⁊ precepta sua si volueris mandata conservare cōseruabunt te ⁊ in perpetuum fidem placitā seruare. aposuit tibi aq̄m ⁊ ignem ad quod volueris porridge manum tuaz ante hominem vita ⁊ mors. bonum ⁊ malum qđ placuerit ei dabitur illi. Diceret aliquis ergo ibimus ad paradisum. quia omes volumus ire. verum est verbo volumus omes ire sed non factio in omnibus mentiuntur multi. unde si dicitis vos ire parisi⁹ ⁊ recipitis viam ad altā ciuitatem t̄c. falsum dicitis. Idem etiam multi dicunt q̄ volunt ire ad paradisum. sed recipiūt viam inferni. Unū si dicat vni superbo. Dicatis quo vultis ire. Ego volo ire ad paradisum. ⁊ ista est via subbie que tendit ad infernum. O iam dicitis q̄ vultis ire ad paradisum vos estis mendax. ⁊ sic de ceteris peccatis. Ergo ante hominem vita ⁊ mors. s. gloria paradisi ⁊ mors inferni. bonum. s. saluatio nis ⁊ malum sc̄z damnatiōis. quod placuerit dabitur illi. Tertio ista ratio est maximus error destruens p̄mo philosophiam. quia philosophi fecerunt librum de virtutibus ut gentes viuerent moraliter bene. o ⁊ quare. quia ut puenirēt ad vitam eternam. ⁊ tamen iam scit deus quis erit saluatus vel damnatus. Dicere ergo q̄ ppter h̄ nō oporteat bene facere est error. quia deus qui p̄destinavit aliquid ad salutem etiam opus p̄ qđ saluabitur predestinavit. Item destruit secundo medicinam. quia vocant medici ad sanitatem habendam. ⁊ nū iam scit deus si iste curabit vel morietur. dicere ergo q̄ oporteat recipe. medicinaz satuum est quia deus scit. q̄ p̄ viam medicina habebit sanitatem. Item destruit totā industriam humanā quare rex congregat exercitum pro victoria. quia iam scit deus si debet habere victoriā vel nō. Item destruit totā theologiā ⁊ fidē christianam. quare verbum diuinum incarnationi voluit ut hominem exaltaret. quia ita sciebat

deus qui exaltarent. Idem de alijs christi operib⁹ discurre. Ideo siue prescriti siue predestinati sumus facienda sunt opa bona. quia nullus potest saluari nisi p̄ bona opa. nec damnari nisi p̄ opera mala. ideo. ii. Pet. i. Fratres satagite ut p̄ bona opa certā vīaz vocationē ⁊ electionē faciat̄ Ecce p̄ma pars vbi ostēdit sapientia dei de p̄destinatis ⁊ p̄scitatis. ideo dicit̄ christ⁹. Joh. x. vos nō estis ex ouibus meis. Secūdo ostēdit de christo sua excellentia signalis. cum dicitur iudeis vos. s. iudei de deo sum estis ego de supernis sum. vos de mundo hoc estis ego nō sum de hoc mundo. Nota quō deus qui a principio mundi fecit duas scalas creaturarum primo vnam supra spiritualium cui gradus sunt decem. primus seraphim. secūdus cherubim. tertius throni. quartus dñationes. quintus potestates. sextus virtutes. septimus principatus. octauus archangeli. non angeli. decimus anime rōnales. Secunda scala corporalium creaturarū habet etiam decem gradus. s. celum empireum p̄mus. secūdus celū cristallinum. de quo biblia dicit. ⁊ aque que sup celos sunt. ⁊ a philosophis vocatur p̄mum mobile. vbi nulla est stella. sed suo motu mouet totum mundum. tertius gradus est celū quod dicit̄ firmat̄ in quo includunt̄ celi planetarū. qui a philosophis dividunt̄ in septem. quartus ignis. quintus aer. sextus aqua. septimus terra. octauus creature que habent esse ⁊ vivere ut plantae. nonus malia t̄c. decimus creature que habent esse tantum sicut lapides t̄c. Homo est cōpositus de inferioribus gradib⁹ creaturarū spiritualiū ⁊ corporaliū. Ideo dicit̄ christ⁹. vos de deo sum estis. Autoritas. Formauit igit̄ deus hominem de limo terre ⁊ inspirauit in facie eius spiraculum vite. et factus est homo in animā viuentem. Genes. ii. Ecce infimus gradus creaturarum corporalium. Ego sc̄z persona diuina sum vna sup omes creaturas vos de deo sum estis. q̄tū igit̄ humiliari debemus. Moraliter si vultis cognoscere d̄ vobis vel de alijs si estis de illis sursum vel deo sum ei. Ipse autem iuste vocatis cūctis viris galadīa iordanis vbi reliqui transire debebat ⁊ q̄nivebant aliq̄ de effraim q̄ volebant transire dicebant ad vnumquemq; nūquid effrateus es. quo dicete non sum. interrogabant eum. dic ḡ sebolech quod interpretatur spica. Ipse autem respondebat sebolech non valens exprimere spicam eadem littera. statimq; apprehensum iugula

Libri arbitrii

Feria secunda post reminiscere

bāt et interficerunt de effraim quadraginta duo milia tē. et nota quot milia fuerunt occisi. Item etiam in nouo testamēto habes de petro interrogato si erat de discipulis christi. Matth. xxv. Qui dixerunt tu ex illis es. nā et loquela tua manifestum te facit. Ita dico vobis vultis cognoscere de aliquo si est de supnis. s. de p̄destinatis attendatis idioma quod loquit̄. idioma paradisi si est illud de quo dicit p̄s. Beati qui habitant in domo tua dñe in secula seculorum laudabunt te. laudare deum est linguagii paradisi Ideo quādo de te vel alio vides q̄ placet tibi orare et deus laudare potest dici tu ex illis es. Idē de sacerdote vel religioso qui dicit deuote oras suas. Nota p̄ omnia de ceteris Linguagium inferni ē illud de quo Joh. Apocal. xv. Estuauerunt estu magno et blasphemauerunt nomen dei habētis protestatem sup has plagas. Si ergo vis scire de te vel alio si est p̄scitus vel reprobat̄ respice quod linguagii loquif̄ si iurat enormiter blasphematus renegat tē. et tu ex illis es. s. damnatis prescitis. nam et loquela tua tē. vir multū iurans replebit iniquitate. Eccl. xxiij. Ideo deus conquerit de rectoribus et gubernatoribus. Isa. lij. Dominatores populi mei inique agunt dicit dominus iugiter et tota dienomē meū blasphematur. Si em̄ aliquis male loqueret̄ de rege statim puniretur. Sed de deo om̄es possunt male loqui et null̄ corrigit̄. Ideo et male euenerit rectorib⁹ et gubernatoribus ex eo quia sustinent tē. Tertio in perlamento christi cum iudeis ostēditur sua eminētia principalis. de qua thema multa habeo. tē. Ita multa sumi possunt p̄ similitudinez boni iudicis qui anteq̄ dat sententiā multa facit multa loquitur. Primo facit pcessus. Secundo dat de fensiōes iuris. Tertio examinat pcessum. Quarto dat sententiā. Hic de vob̄ p̄mo fit pcessus quādo aliquis facit aliquod bonuz opus statim scribitur in libro pcessus conscientie. verbi gratia. si quis orat. opus trāsit s̄ scriptura remanet. Idē de elemosyna et ieunio Autoritas. Cum gentes que legem nō habent naturaliter ea que legi sūt faciunt eiusmodi legē nō habentes ipsi sibi sunt lex qui ostendunt opus legis scriptum in cordibus suis testimoniū reddente illis conscientia ipsorum. Rom. ii. Nota gentes. s. ignorantes legem et scripturam. Idem de malis opib⁹ si male dixistis alicui opus transit scriptura manet. autoritas. ps. cxix. Impfectū meū viderunt oculi tui in libro tuo oēs. s. defect⁹ scribenf. Nota om̄es tē. Ecce de p̄mo multa habeo de vob̄ loq̄ faciendo pcessum. Secundo dat defensiōes iuris sc̄z quattuor quibus nos possumus defendere contra om̄es defectus et inimicos impugnantes nos. Prima est peccatorū contritio. Autoritas. Recogitabo tibi om̄es annos meos in amaritudine anime mee. Isa. xxxvii. Secunda ē p̄/

positum emendandi. Joh. viij. Nadescz ad paradiſum et amplius noli peccare. Tertia est oriſ confessio. in iudicio humano confitenti datur cōdemnatiua sentia. sed in iudicio diuino dāt sententia absolutoria. Ideo dicit scriptura. qui abscondit scelera sua nō dirigeſ. Qui aut̄ confessus fuerit et reliquerit ea misericordiam cōsequetur. Proverb. xxviii. Quarta defensio est penitenti alis afflictio. sc̄z seruare penitentiā a confessoſ iunctam que nō debet dari cōtra voluntatem. Et ratio. quia ille qui dimittit damnabit̄. et in iudicio talis poterit dicere christo. Feci iudicium sc̄z in confessione et iusticiam. s. p̄ penitentiā. ideo nō tradas me calumniantibus me. ps. cxvii. Tertio tenetur consiliū et examinantur merita. s. quādo anima egressa est a corpore statim venit angel⁹ ad christum dicens. Domine quid fieri de anima ista. et christus tenet consilium cum beata virgine Maria et sanctis tē. De isto consilio christ⁹ ait. qui dixerit fratri suo racha. reus erit consilio. Matth. v. Racha est dictio despiciētis. Joh. dicit. Quid habeo de vobis dicere tē. Quarto habet iudicare si homo moritur in peccato dicit christus angelis. Seruū inutilem nō vestītum veſte nuptiali ligatis pe. et ma. tē. Mat. xxv. Deinde dicit demonib⁹ tē. et vos mittite eum in tenebras exteriores et ibi erit fletus et stridor dentium. Si vero decedat in gratia dicit christ⁹. Euge serue bone et fidelis tē. Ecce quare dicit. multa habeo de vobis tē.

Feria sc̄da post dñicam remīniscere. Hymnus secundus

Go que beneplacita sunt ei facio semp. textualiter habetur. Joh. viij. Recitatue aut̄ i euāgelio hodierno. Sanctū euāgeliū ho/diernū continet pulchrum colloquiuū inter iesum et iudeos in quo christ⁹ declarat quattuor excellētias de seipso altissimas.

Prima ē humanitas temporalis
Sc̄da diuinitas eternalis
Tertia autoritas iudicialis
Quarta benignitas vniuersalis

Et in his fundamentaliter consistit fides. de vltima quia se voluit humiliare in complendo patr̄ voluntatem. dicit thema. Ego que beneplacita sunt ei facio semper. Primo ergo christus docuit suam veram humanitatem temporalem. q̄a verus homo erat. Et dum inquit. ego vado et queritis me et in peccato vestro moriemini et q̄ ego vado vos nō potestis venire. Et ista ē p̄ma pars. notate quō christ⁹ ostēdit suā humanitatē et nota hic secreta nota declarationez. ego vado. Nam ire et mutare nō est diuinitatis. quia imutabilis et invariabilis est. vt dicit sanct⁹ Joh. p̄ma parte. q. ix. articulo p̄mo et secūdo. Et opor.

tebat humanitatem tempalem quā accepit i vte
ro virginis Marie eundo de etate in etatem de
tempore in tempus mutari. Et sic christus ibi lo
quitur de eius humanitate. In quā ibat sequen
do cursum temporis. et istud est humanitas ve
ra. quia semp homo vadit sive dormiat sive qui
escat. Et potes videre exempluz quādo aliquis
est in flumie vñ in mari quicces vadit in barcha
seu naui. Sic est bona gens devita nostra quē nō
est nisi barcha et flumen est tempus quod currit
plus q̄z aliquod flumen. Aideas nunc quātum
currit sol dum predico in quo tempus figuratur.
Et dico certe q̄ plus mille vicibus q̄z hinc vſq̄z
rhomam et isto modo veniemus ad mortem. er
go noster status nō est semp. Ideo dicit. Homo
natus de muliere breui viuens tpe replet multis
miserijs. et c. Job. xiiij. Nam si adam vſq̄z nunc
vixisset parum plus vixisset vel minus septē mi
libus annis. Nam tantum est q̄ mundus creat
fuit. Sed parum viuimus nos hodiernis tem
poribus vide quid ibi dicitur. Et quasi flos egre
ditur et conteritur. Statim quādo puer est nar
incipit ire sive dormiat sive vigilat comedat vel
bibat semper vadit. vita em̄ ista non est nisi via.
Christus igitur loquens de eius humanitate di
cit. ego vado in quam ibat sequendo cursuz te
poris. Ecce ergo quomodo ostendit suam huma
nitatem. quia ego vado. Et circa hoc possent di
cere iudei. Aide quō potest esse q̄ firmus stat q̄
vadat. cum ergo deus sit immutabilis. Ego de
z non mutor quomodo ergo et c. Sed dic ut dixi
Et ideo dicitur in passione. Matth. xxvij. Fili
quidem hominis vadit sicut scriptum est de illo
ve autem homini illi per quem filius homis tra
det. Bonum erat ei si natus non fuisset homo. il
le respondens autem iudas qui tradidit eum di
xit. Nūquid ego sum rabī. ait tu dixisti. Post h̄
christus fecit iter suum vſq̄z ad mortem et per iu
deos fuit quesitus et adhuc illum querunt non tñ
re sed nomine. quia adhuc messiam expectat nō
tamen in persona. Nam ipsimet iudei in eorum tal
muto om̄es rabini et doctores sue legis pro cer
to habent q̄ tempus messie iam venit et christum
recipe noluerunt sed receperunt Johannez qui
de christo dixit eis aliqua et credebant. Et ideo di
citur Matth. xxj. Videntes eum dixerunt hic ē
heres venite occidamus eum et habebimus he
reditatem eius et c. Sed non receperunt christuz
didentes. quia cōtra suā legem pdicabat. et dicit
talmut q̄ receperunt quēdam p messia qui voca
bat barchaban. id ē. filius falsitatis post mortez
christi et illum tenuerūt triginta annis p messia et
illum occiderūt. Sed tempus finitū erat. Et ideo
quia populo dixerant temp⁹ finitum esse et alium
incantato rem elegerunt cui dicebant hancobā q̄
idem ut ille alijs triginta annis vixit et regnauit.
sed ab eis fuit decollatus. Nominē ergo messiaz

querebant sc̄z christum sed nō psonam. Et ideo
in terra vbi iudei habitabant venit quidam di
se esse messiā et p signo dixit q̄ ipse diuideret ma
re p medium et hoc posset facere diabolus si de
nō resisteret et diuisit mare. et quādo tenuit illos
om̄es submersit et ecce iam habet tres. Itē in ca
stella quidā nigromāticus dixit se messiam esse.
et dixit eis q̄ om̄es venirent ad talem montem et
in nube portaret eos om̄es ad terrā pmissionis
ad finem destruxit eos. Et dico vobis q̄ ipsi ac
ciperent vñ diabolum si ventret. quia iam vo
lebant accipe tabiculanū qui nō erat iudeus et ac
ciperent quēq̄ sic facientem. Et isto modo acci
pient antichristū. Et ideo dicit eis christ⁹. quer
tis me nō in persona sed in nomine et nō inuenies
tis in psona. Et mox moriēmī sc̄z in peccato ve
stro infidelitatis. Et quo vado nō potestis ven
ire sc̄z ad gloriam imortalitatis ibat quia passibi
lis erat. Ido dicitur Luc. xxvij. Nonne hec ope
luit pan christum et ita intrare in gloriam suā et c.
et ideo nō potestis sed in peccato vestro moriē
ni. Dixerūt ergo iudei. si interficiet semetipsum.
Quia dicit quo ego vado vel vadam. Hodus
est loquendi supborum dicentium. non poteris
euadere de manu mea nisi p mortem. Ita fuit de
iudeis qui postq̄z christus dixit quo ego vado.
et c. elati in supbiam. dixerunt Nisi alius occidat
eum a nostris mansibus nō euadet quasi imponē
tes ei ut vellat se interficere. Sed circa hoc vide
amus hic moraliter super hoc quod dicit. Nun
quid interficiet semetipsum. Ecce peccatū est se
ipsum occidere. Nota quatuor gradus psonaz
que occidunt seipsas. Quidā p discretionē. Qui
dam p diabolicā temptationē. Quidā p odium
vel inuidiā. Quidam p finalē desperationem.
Quartū gradū occidendi seipsum iudei impone
bant christo dicentes. nunq̄d interficiet seipm. s.
desperando ut effugiet man⁹ nostras. Et si aliq̄s
dicat. aliq̄s interficiet mihi patrē parcā ei. Eli
de dupliciter parcitur inimico. Nam ex vna pte
est necessaria misēdia. Et alia pte misēdia volū
taria. Necessariū est q̄ odiū projicias extra te qz
aīam occidit habendo ppositū q̄ nō noceres illi
si etiam repies eum dormientem. Volūtaria ē di
mittere pcessum et nō requirere iusticiam. Unde
ista potes petere. s. p iusticiā nō querēdo vindic
tam que deo debet. Ideo dicit ad Rhoma. xij.
Hibi vindictam et ego retribuā dicit dñs. Sed
si esurierit inimicus tu⁹ cibā illū. si sitit potū da il
li. Hoc em̄ faciens carbones ignis congeres sup
caput eius. Noli vinci a malo sed vince in bono
malum et c. Sed si remittis p misericordiam vo
luntariā esset maximū meriti. Ecce ergo isto mo
do intelligas cū dico q̄ quis debet iniuriam pro
ximo suo relaxare et parcere scilicet quo ad vin
dictam. Ideo christus ait Mat. xvij. Sic et pa
ter meus celestis faciet vobis si non remiseritis

Feria secunda post reminiscere

Vnusquisq; fratri suo de cordibus vestris // Se
cunda est diuinitas eternalis. Ista secunda pars
est subtilior. Dixit em. vos deorsum estis et ego
de superius sum. quia loquor vobis et hoc de di
uinitate. Et videatis hic subtilia secreta. Nam
vos hic debetis cogitare deū trinitate; fore eter
num fontem .ex quo emanarunt duo flumina et
due species creaturarū corporalium et incorpo
rialium. et quodlibet flumen habet decem gradus.
In spiritualib; gradibus. Primus grad' est se
raphinorum et sunt plures q; homines in vniuer
so mūdo. Secundus est cherubinorū iam nō in tā
magnō numero et p; consequēs in quolibet min'
discurrendo. Tertius grad' est thronorū Quar
est damnationū. Quint' est pvtutum. Sextus est
potestatuū. Septim' ē principatuū. Octauus ē
archangelorū. Nonus angelorum. Decim' et in
ferior est animarū rationabilium. Et iste sunt cre
ature spirituales. et istud est vnu flumen. Aliud
flumen etiam continet alios decem gradus. Pri
mus est celum empireū et istud est supius et imo
bile. de illo philosophi nō habuerūt cognitionē
et illud pulchrius est om̄i creatura corpali. Secū
dus gradus dicis celum cristallinum. aque sunt
congelate. et istud cognouerūt philosophi. et istud
appellat primū mobile quia quotidie mouetur.
Tertiū dicis firmamentū quod theologi sic ap
pellant sed philosophi dicunt celum stellatum.
Quart' dicit ignis. Quint' aeris. Sext' aque.
Septimus terre. Octauus creaturarū sensibili
um sicut sunt pisces et animalia. Nonus creatu
rarum vegetabilium nō sensibiliū sicut arborum
Decimus est creaturarū nō vegetabilium insen
sibiliū sicut sunt lapides. Nodo est videndum
ex quibus fuit homo format'. Et dico vobis q;
ex inferiori scz ex luto et aia et ideo deorsum estis
vos ego de supernis sum. Et ideo dicit Genes. ii.
Formauit deus hominē de limo terre. quantum
ad corpus. et inspirauit in facie eius spiraculum
vite. quātum ad animā tē. Ex limo igif non de
aliquo corpore celesti et anima. et sic de inferiori
bus. Quid ergo de pompis das quia de inferio
ribus. Sed posset queri quid de christo. vide in
eo erat diuinitas. et sic de supernis. sed quo ad hu
manitatem etiā est differentia. quia etiam de hoc
mūdo. Ideo dicit. i. Joh. ii. Om̄e quod ē in mū
do cōcupiscentia carnis est aut cōcupiscentia ocul
orum aut supbia vite. Et ideo dicit. quia d; hoc
mundo estis nō differtis a christo etiā in huma
nitate. Et ideo dicit. Nisi credideritis q; ego suz
moriemini. vide ergo q; esse tantū competit soli
deo. Ponamus q; in aliquo castro sit alijs ho
mo diues et om̄es alijs sint paupes et q; iste diues
mutuat alijs ad fenus diuicias. quātates pecu
nie ad certum temp'. ponamus q; etiam sub pe
na morti .modo p;stat q; alijs qui lucrat sunt erūt
diuites certe non. quia forti obligationis vincu

lo quilibet est astrictus sed solum dñs est diues.
Sic esse est mihi cōcessum a deo et de isto habeo
reddere rationē sub pena mortis. scz sub pena in
fernī. Certum est q; nō habeo esse sed ē mihi con
cessum a deo. et quia de isto habeo reddere ratio
nem. ergo solus deus est. Et ideo dicit si nō cre
dideritis. quia ego sum moriemini in peccato ve
stro. Et ideo Exod. iiiij. dicit. q; cum deus misis
set Moysen ad iudeos dixit ei. Ecce ego vadas
ad filios israel et dicam eis. deus patrum vestro
rum misit me ad vos. Si dixerint mihi quod est
nomen eius. quid dicam eis. Dixit dñs ad moy
sen. ego sum qui sum. Sic dices filijs israel. Qui
est misit me ad vos. Ecce ergo quomodo hic do
cet diuinitatem vide quoniā verba ligant ut ca
thena. Et dixit in plurali. in peccatis. Sapient. ii.
Execcauit em illos malicia eoz. quasi dicet. Nō
ne incipit testamentū vetus. In principio creauit
deus celum et terram. Et quasi dicēdo. Ego sum
illud pncipium. vnde in ps. cix. Dixit dominus
dño meo. in versu. Tecū pncipium in die virtutis
tue in splendoribus sanctorū ex vtero antelu
ciferum genui te. quasi diceret in die virtutis tue
est illa dies incarnationis passionis resurrectiōis
et tu es illud principium. Et ubi cognoscis. in
splendoribus sanctorū. Ecce ergo speculando se
cundam ptem. Sed circa hoc videndum est mo
raliter sup hoc quod dicit. nō sum de hoc mūdo.
Et vide signum si hic est aliquis homo qui non
curet emere hospitium vel ducere vxorem sed q;
alio loco mittit vel ad aliā ciuitatez sua bona iste
non dicetur ciuiis istius ciuitatis. secus est si facit
per contrariuz. Ita potestis cognoscere quis sit
de hoc mundo vel de alio. Perdone q; nō curant
de hoc mūdo. sed de meritis tē. et totum qd ha
bent mittunt in alium mundum scz p mensam nu
mularioruz p elemosynas. tales sunt de alio mū
do. Nense numulariorum sunt manus pau
perum. Et quicunq; talis est prudenter agit. Et
ideo dicitur Matth. xix. vade et vende omnia
que habes et da paupibus et habebis thesaurum in celo.
Et ideo vos clerci qui prebēdas habetis
non incarceretis pecunias vestras. sed date pau
peribus et tunc dicetur tibi. non es de hoc mūdo
Benedictus est qui retēta vite necessitate distri
buit et transmittit ad alium mundum pecunias et
nō solū clerici imo et laici hoc practicare debet dā
do filijs bonam doctrinā. Et cum apostoli dire
runt. Ecce nos reliquim' om̄ia tē. Matth. xix.
Dixit eis christus. Non estis de hoc mundo Joh
an. xv. Sed illis qui totaliter curāt de hoc mū
do et nihil de alio. dicitur. vos de hoc mūdo esti
Ideo cum hoc mundo peribitis. Ideo beat Joh
annes dans optimum consilium dicit. s. Johā
nis. ii. Molite diligere mundum neq; ea que in
mundo sunt. Non ergo curetis de hoc mundo.
Nam dico q; cito et bene cito erit finis huius

Sermo

II

mundi. quia subdit **Johannes**. quia mundus transibit et cōcupiscētia eius. Et ita predico frāgendo quotidie caput meū. et hec de secūda pte.
Tertia excellentia est autoritas iudicialeis. Nam ostensa humanitate et diuinitate ostēdit autoritatem iudicij vniuersalis dicens. **Multa** habeo ḥ vobis loqui et iudicare. sed qui me misit verat ē et ego que audiui ab eo hec loquor in mūdo. et nō cognouerūt. Vide hic secretū multum speculatiūm et moralem simul. Nam p̄mo dicit loq. post dic̄ iudicare. Quia tenet modū iusti iudicis qui nō debet p̄cipitare sentētiā. sed p̄us debet loq et tenere colloquiū. id ē. debet ptes audire et examinare. Et ideo p̄us ē siendus pcessus dando iuris defensiones. Iste pcessus quotidie fit nobis. Nam quotiēs quis bene operaſ vel male fit processus. Exemplū si aliquis est hodie qui de manefecit orationē et illud dulciter et deuote. Et idō dic̄ in psalmo **David**. p̄s. cxvii. Quādulcia fauibus meis eloquia tua sup mel ori meo. Ecce q̄ facta oratione iam elapsa est sed pcessus vel meritum remanent in scriptura vic̄ libelli. Itē si aliquid paupib⁹ dedisti cogitando facto tē. Et ideo dicitur ad **Rhomā**. ii. cap̄. Cum em̄ gentes que legem nō habent naturaliter ea que legi sunt faciunt h̄mōi legem nō habētes ipsi sibi sunt lex qui ostendunt opus legis scriptum in cordib⁹ suis testimonium reddente illis conscientia ipsorum et inter se inuicē cogitationē accusantium. aut etiam defendantū in die cū iudicabit deus occulta hominū. econtra de malis. Nam si hodie peccasti et nō orasti scriptū est in pcessu. siue facto siue ore peccasti siue cogitatiōe om̄ia scribunt. Et idō dicit **David** in p̄s. cxxxvii. Imperfectum meū viderunt oculi tui et in libro tuo om̄es scribentur tē. Ergo videte pcessū circa hoc quod dic̄ multa habeo vobis loqui. Sed adhuc dñe nob̄ defensiones iuris que sunt sc̄ temp⁹ nobis datum ad penitentiā ad cōſilia accipienda. et durat h defensio v̄sq̄ ad mortem et hoc ppter benignitatē dei. Nam cū peccauit maior angelorū et ali⁹ ange li processus subito fuit factus. sine datis defensionibus imo sine aliquo momēto incontinenti. idō habet **Luc**. x. Videbā satanam sicut fulgur ḥ celo cadentem. Ecce dedi vobis potestatē calcādi sup serpentes. intellige infernales. et sup oēm v̄tutem inimici et nihil vobis nocebit. Ecce qua liter nobis defensiones et tempus dñe. q̄r̄ quot annis vixisti in peccato et audisti sermōes et consilia. Et ideo scribit **Sapien**. xii. Tu aut̄ dominator virtutis cum tranquillitate iudicas. et cū magna reuerentia disponis nos. In posterum post q̄ renunciam̄ defensionibus nostris nobis datis. et anima exit de corpore et nō fecisti penitentiā. Christus dicit. videamus pcessum. quoniam anima ipsam̄ portat cōſcientiā et culpam et neq̄tiā. et dicit ab om̄ib⁹. vadat ad inferos. tūc da

tur sentētia. Et ideo dicit. multa habeo vobis tē. Suscipite ergo iuris defensiones. nam dicit ad **Rhomā**. ii. Ignoras quoniam benignitas dei ad penitentiā tē adducit. Fm aut̄ duriciam tuam et impenitēs cor tuum thesauris tibi irā in die ire et reuelationis iusti iudicij dei qui reddet vnicuiq̄ fm opa sua. et ecce tertīā ptem. Venio ad q̄rtam ptem in qua ostēdit benignitatem vniuersalem. vt dicit in themate. Ego q̄ beneplacita sunt tē. Dicit em̄ in textu. Cum exaltaueritis filium hominis tunc cognoscetis q̄ ego sum et a me ipso facio nihil. sed sicut docuit me pater hec loquor. Et qui me misit meū est et nō reliquit me solum quia ego que placita sunt ei facio semp. vbi sex notícias eis dedit. Sed nō cognouerūt donec fuit crucifixus cum viderunt solem eclypsatū et lumen et stellas et velum templi cissum et multa alia signa cōtra naturam fm vera opinioē et doctrinam theologorum. Et tunc dixit **Centurio**. vere filius dei erat iste. et ita **Lucas** dicit. et om̄is turba eorū qui simul aderāt ad spectaculum et videbant que siebant pcutientes pectora sua reuertebant. **Luc**. xxiij. tunc ergo cognouerūt et nō ante dicendo. tu homo cū sis facis te deum. **Job**. x. Hic moraliter diceret aliq̄s. ostendatis nobis quomo deo placemus. vide duab⁹ autoritatib⁹. Prima in p̄s. cxiij. tē. Non in fortitudine equi voluntatez habebit neq̄ in tibis viri beneplacitū erit ei. Sed in quo. beneplacitū est dño sup timētes eum et in eis qui sperant sup misericordia ei. tē. Equus dicit corpus homis. nam sic equus debet regi p̄ militem habendo frenum et duo calcaria sic est de corpe. Nam si corpus vult currere ad libidines et ad alia peccata debet habere frenum cōtra gulam luxuriā et contra alia vicia faciendo abstinentiā ieunando in pane et aqua dīmittendo cenam et multa alia. Item debet habere duo calcaria. ita q̄ si equus est piger ad bonū et promptus ad malum q̄ tangat et refrenet eum calcaris pedis dextri. s. amore dicēdo labora q̄ haebis regnum. si hoc nō sufficit percutiatur calcaris pedis sinistri. sc̄ timore damnationis et pēne inferni dicendo. si nō feceris bonū damnaberis. Et isto modo corpus debet regi sicut equus. Et ideo dicitur **Esa**. xxxij. Egyptus homo et nō deus et equi eorū caro et nō spiri⁹. Et dicit non in fortitudine. vide nō fortes sed ieunantes et deabilitates se placent deo. Et ideo dicit neq̄ in tibis viri beneplacitū erit ei. Ista dicunt honor officium placita gaudia diuinitie et bona tempora lia que interdum sunt occasio ad damnandum animas. Et iste tibie franguntur si diuinitie diuiduntur inter paipes et q̄ honor refutetur. Sed quid placet domino. beneplacitum est domino ut faciendo penitentiam non ut iudas q̄ se suspedit desperando. Faciamus ergo penitentiā et sperremus in dño. ideo **Paul** dicit ad **Rhomā**. xij.

Feria tertia Reminiscere

Obsecro vos itaq; fratres per misericordiam dei vt exhibeatis corda vestra hostia viuentem sanctam deo placentem rationabile obsequium. **I**o facias penitentiam non corpus occidendo. sed carnem in oratione. **E**t ideo placet domino iesu christo vt suam voluntatem implentes ad celestem gloriam possimus pervenire. Amen.

Feria tertia post secundam dominicam quadragesimam. Sermo primus.

AWareptam sidoniorum. iiiij. Reg. xvij. Tempus istud quadragesimale et thema dat mihi motiuum de quadam materia predicandi multum utili et necessaria persona que stat in peccato mortali et mala vita quoniam poterit exire peccatum pro gratiam dei. Sed primo salutem et ceterum. Surge et ceterum. Hoc verbum ad Iram est dictum Helye prophete sub tali modo. Sciendum quod semel in regno israel fuit tanta siccitas quod per tres annos cum dimidio non pluit. Non pluit annis tribus et mensibus sex. Luc. viii. et Iacob. v. intantum quod aues et iumenta moriebantur fame. deus volens prouidere ne helyas moreretur dixit sibi. Surge et vade in sarepta sido niorum. surge. si vis vivere et recede de hinc et vade et ceterum. Sed hoc verbum volens tractare iuxta intellectum tropologicum vel moralem. Sciendum quod terra israel ubi fames est significat statum peccati mortalis in quo statu anima moritur fame. quod quamdiu stat in corde impenitenti nullum meritum habet de bonis que facit. licet homo ieiunet. nam bona opera sunt anime esse. iuxta illud. Joh. iiiij. meus cibus est ut faciam voluntatem patris mei quod in celis est. sed ne aliquis vestrum dicat. ex quo nullum meritum habemus de bonis. ergo dimittam et ceterum. Non valet immo tuum armari debet ad plura facienda quia licet non sint meritoria glorie. tamen non sunt sine remuneracione in hoc mundo. quia valeret ad omnia preterquam ad gloriam. unde ex illis deus dabit tibi sanitatem prosperitatem et ceterum. et quod magis est si continueris bonum opus retrahet te de peccato. nec permittet te mori in mortali. sed illa opera disponet te ad gloriam. non quod anima veniet ad celos et dabis sibi gloria si vellet remuneracionem de operibus factis in statu peccati mortalis non obtineret. ut patet de paulo et maria Magdalena. et aliis qui in statu peccati mortalis multa bona fecerunt. de quibus nullam remuneracionem habuerunt in gloria. Ideo in hoc statu anima moritur fame. Autoritas dicebat christus. Ego sum vitis vera vos palmites. qui manet in me et ego in eo hic fert fructum multum. quia sine me nihil potestis facere. Joh. xv. Si ergo volumus vivere vadamus in sarepta sidoniorum. id est. penitentiam sarepta interpretantur tribulatio. sidoniorum venatio quia penitentes venant merita gloriam et gloriam tutta illud Matth. xxv. Luc. xix. omni habent.

sciam et penitentiam. dabis. s. occasio merendi et abundabit. omnis autem qui non habet et quod videtur habere. s. naturalia auferet ab eo. Ergo surge peccator qui iaces in mala vita et vade et ceterum. Extra intellectum spirituali modo videamus quod surget persona que diu dormiuit in pectore mortali. Hoc dicit apostolus sic breuiter ad Eph. v. di. Surge qui dormis. id est anni sunt et ceterum. a mortuis et illuminabit te christus. Videte itaque fratres quomodo caute ambuletis non quasi insipientes sed et sapientes. redimentes tempus quoniam dies mali sunt. Propterea nolite fieri imprudentes. sed intelligentes quae sit voluntas dei. Et nolite inebari vino in quo est luxuria. multum dormit homo qui per unum diem dormit vel per duos vel tres sed multis annis dormiuit in peccatis. Ideo surge et ceterum. Nodum surgendi a peccatis dilaborabo vobis per simile de persona solenni. quod surgens dormitione facit octo. Primo aperit oculos. secundo sedet in lecto. tertio incipit se vestire. quanto exit delecto. quanto ex motu expuit. sexto calciat se. septimo cingit se. octavo lauat manus. Dicendum surgere a peccato est surgere a dormitione. et ista octo debet facere peccator. Primo agit oculos dicens. Hora est iam nos de somno surgere. Si quis vult surgere a peccatis debet agere oculos anime et cognoscere peccata. Heu quot sunt quod vivunt in peccatis et tamen non cognoscunt. tales dormiunt. Sed quando claritas dei gratia ipsum incipit illuminare tunc cognoscit suam malam vitam. et dicit. O miser sic sum plagatus. et nisi cognoscatur infirmus vulnera non curat de medicina. sed quando cognoscit tunc querit medicinam. Ideo de peccatore. verbi gratia. de aliquo religioso qui dum virxit ut ceteri proprietarius. sed quoniam radio divine gratie illuminatur cogitando peccata tunc dicit. O miser quid erit de me. tot anni sunt quod portauit habitum religionis et adhuc non seruauit vota. et ceterum. Idem de sacerdotibus laicis et mulieribus. labores in hoc mundo per temporalibus per tot annos et nihil per spiritualibus. O miser. ideo David qui dormiuit per annum in peccato adulterii et homicidi. nec habebat cogitationem de peccatis sed quando incipit cognoscere ut habef. iiij. Reg. xij.cepit clamare. peccauit domine Amplius. id est largiter laua me domine ab iniuritate mea et a peccato meo munda me. quoniam iniuritatem meam ego cognosco et peccatum meum contra me est semper. Tibi soli peccauit et malum coram te feci ut iustificeris in sermonibus tuis et vincas cum iudicaris. Ps. l. Unde Seneca. Cognitio morbi est initium sanitatis. Sic ergo quilibet vestrum aperiat oculos quia hora est iam nos de somno surgere. cogitet quilibet. Jam videamus ergo iuxta quem statum vivo ego. bene vel male. Ego sum religiosus et sacerdos. aperi ergo oculos meos. Secundo quod iurgit sedet in loco habens unam partem corpo